

OBSAH

Autorský kolektiv	5	1.4.3. Klasifikace rinosinusitid.	22
Předmluva k druhému vydání	11	1.4.4. Poznámky k terapii rinosinusitid	24
Předmluva k prvnímu vydání	13	1.4.5. Komplikace rinosinusitid.	25
1 NEMOCI NOSU A VEDLEJŠÍCH DUTIN NOSNÍCH	15	1.5. Tumory nosní dutiny a vedlejších dutin nosních	26
1.1. Vyšetřovací metody v rinologii.	15	1.5.1. Epidemiologie a etiopatogeneze	26
1.1.1. Klinické vyšetření	15	1.5.2. Histologie.	26
1.1.2. Zobrazovací metody	15	1.5.3. Příznaky	27
1.1.3. Další speciální vyšetřovací metody.	15	1.5.4. Vyšetření a klinický nález	27
1.2. Vrozené vývojové vady a deformity nosu	16	1.5.5. Terapie	27
1.2.1. Aplazie a hypoplazie nosu	16	1.5.6. Prognóza.	28
1.2.2. Stenózy a atrezie vchodu nosního.	16	2 NEMOCI HLTANU	29
1.2.3. Rozštěpy nosu	16	2.1. Vyšetřovací metody ve faryngu.	29
1.2.4. Atrezie choan.	17	2.1.1. Klinické vyšetření	29
1.2.5. Aplazie nebo hypoplazie vedlejších nosních dutin.	17	2.1.2. Zobrazovací metody.	29
1.2.6. Meningoencefalokéla	17	2.2. Záněty hltanu	30
1.2.7. Vybočení nosní přepážky.	17	2.2.1. Akutní faryngitida	30
1.2.8. Deformity zevního nosu	17	2.2.2. Chronická faryngitida	30
1.3. Úrazy nosu, paranazálních dutin a obličejového skeletu	18	2.2.3. Akutní tonzilitida	31
1.3.1. Horní obličejová etáž	18	2.2.4. Chronická tonzilitida	31
1.3.2. Střední obličejová etáž	19	2.2.5. Komplikace zánětů hltanu	32
1.3.3. Dolní obličejová etáž	20	2.3. Časté chirurgické výkony prováděné ve faryngu	35
1.4. Záněty nosu a vedlejších dutin nosních	21	2.3.1. Adenotomie – kyretáž nosohltanu	35
1.4.1. Epidemiologie rýmy	22	2.3.2. Tonzilektomie – odstranění patrových mandlí	35
1.4.2. Diagnóza a diferenciální diagnóza rinitidy	22	2.4. ORL aspekty chrápání a spánkové apnoe.	36

2.4.1. Etiopatogeneze	36
2.4.2. Následky ronchopatie a obstrukčního spánkového apnoického syndromu	36
2.4.3. Diagnostika	36
2.4.4. Terapie	37
2.5. Nádory hltanu	38
2.5.1. Nádory nosohltanu	38
2.5.2. Nádory orofaryngu	40
2.5.3. Nádory hypofaryngu	42

3 NEMOCI JÍCNU .....

3.1. Vyšetřovací metody	45
3.2. ORL aspekty gastroezofageálního refluxu	45
3.2.1. Jícnové projevy	45
3.2.2. Mimojícnové projevy	46
3.3. Jícnové divertikly	46
3.3.1. Zenkerův divertikl	46
3.3.2. Parabronchiální divertikl	47
3.3.3. Epifrenický divertikl	47
3.4. Úrazy polykacích cest	47
3.4.1. Poleptání	47
3.4.2. Opaření	48
3.4.3. Mechanické poranění, cizí tělesa	48

4 NEMOCI HRTANU .....

4.1. Vyšetřovací metody hrtanu	51
4.1.1. Klinické vyšetření	51
4.1.2. Zobrazovací metody	52
4.2. Vývojové vady hrtanu	52
4.2.1. Laryngomalacie	52
4.2.2. Diafragma hrtanu	52
4.2.3. Laryngokéla	53
4.2.4. Vrozené subglotické stenózy	53
4.2.5. Rozštěp hrtanu	53
4.3. Úrazy hrtanu a trachey	53

4.3.1. Poranění vnitřní	53
4.3.2. Poranění zevní	55
4.4. Poruchy inervace hrtanu	56
4.4.1. Funkce hrtanu	56
4.4.2. Anatomické poznámky	56
4.4.3. Paréza nervus laryngeus superior	56
4.4.4. Paréza nervus laryngeus recurrens	56
4.5. Záněty hrtanu	58
4.5.1. Akutní záněty hrtanu	58
4.5.2. Chronická laryngitida	59
4.6. Nádory hrtanu	61
4.6.1. Epidemiologie a etiopatogeneze	61
4.6.2. Histologie	61
4.6.3. Poznámky k anatomii	61
4.6.4. Příznaky	62
4.6.5. Vyšetření a klinický nález	62
4.6.6. Terapie	62
4.6.7. Prognóza	64
4.7. Rehabilitace hlasu a polykání po léčbě nádorů hrtanu	65
4.7.1. Jícnový hlas	65
4.7.2. Hlasová modulace tracheozofageální fistulou	65
4.7.3. Elektrolarynx	65

5 NEMOCI SLINNÝCH ŽLÁZ .....

5.1. Anatomické poznámky	67
5.2. Vyšetřovací metody slinných žláz	67
5.3. Nenádorové nemoci slinných žláz	68
5.3.1. Vývojové vady	68
5.3.2. Funkční poruchy slinných žláz	68
5.3.3. Obstrukční choroba slinných žláz	68
5.3.4. Záněty slinných žláz – sialoadenitidy	68
5.3.5. Sialoadenózy	69
5.4. Nádory slinných žláz	70
5.4.1. Epidemiologie a patogeneze	70
5.4.2. Histologie	70
5.4.3. Diagnostika nádorů slinných žláz	70
5.4.4. Terapie	70
5.4.5. Prognóza	71

6 NEMOCI ŠTÍTNÉ ŽLÁZY 73

6.1. Vyšetřovací metody	73
6.1.1. Klinické vyšetření	73
6.1.2. Zobrazovací metody	73
6.1.3. Laboratorní vyšetření	74
6.2. Záněty štítné žlázy	74
6.2.1. Akutní záněty	74
6.2.2. Subakutní zánět štítné žlázy (de Quervainova obrovskobuněčná tyreoiditida)	75
6.2.3. Chronický zánět štítné žlázy (Hashimotova tyreoiditida)	75
6.2.4. Fibrózní zánět štítné žlázy (Riedlova tyreoiditida)	75
6.3. Onemocnění spojená se syndromem hyperfunkce štítné žlázy	75
6.4. Nádory štítné žlázy	76
6.4.1. Nezhoubné nádory (nodózní a polynodózní struma)	76
6.4.2. Zhoubné nádory štítné žlázy	76

7 NEMOCI ZEVNÍHO KRKU 79

7.1. Krční píštěle, cysty a jazyková struma ...	79
7.1.1. Laterální krční píštěl a cysta	79
7.1.2. Mediální krční cysta	79
7.1.3. Jazyková struma	80
7.2. Krční lymfadenopatie a metastázy do krčních uzlin	80
7.2.1. Anatomické poznámky	80
7.2.2. Vyšetření	81
7.2.3. Diferenciální diagnostika krční lymfadenopatie	82
7.2.4. Postup při prokázaných nebo suspektních metastázách do krčních uzlin	82
7.3. Diagnostika a léčba uzlinových metastáz – blokové disekce	84
7.3.1. Diagnostika	84
7.3.2. Léčba regionálních lymfatických uzlin ...	84

8 KAPITOLY Z ONKOLOGIE HLAVY A KRKU 85

8.1. Epidemiologie a rizikové faktory nádorů hlavy a krku	85
8.1.1. Epidemiologie	85
8.1.2. Skupiny nádorů hlavy a krku podle rizikových faktorů	85
8.1.3. Rizikové faktory nádorů dutiny ústní, orofaryngu, hypofaryngu a laryngu	86
8.2. Prekancerózy	87
8.2.1. Makroskopické pojmy	87
8.2.2. Histologické pojmy	87
8.2.3. Progrese v maligní nádor	87
8.2.4. Terapie	87
8.3. Terapie karcinomů horních cest dýchacích a polykacích – obecné poznatky	88
8.3.1. Volba léčebné modality	89
8.3.2. Přehled modalit a jejich kombinací	89
8.3.3. Význam chemoterapie	89

9 ZAJIŠTĚNÍ PRŮCHODNOSTI DÝCHACÍCH CEST 91

9.1. Zavedení vzduchovodu	91
9.2. Endotracheální intubace	91
9.3. Koniotomie	92
9.4. Tracheotomie	92
9.5. Punkční techniky	92

10 NEMOCI UCHA 93

10.1. Vyšetřovací metody	93
10.1.1. Vyšetření zevního ucha	93
10.1.2. Otoskopie	93
10.1.3. Zobrazovací metody	93
10.1.4. Audiologie a vyšetřovací metody sluchu	94
10.2. Vrozené vady	98

10.2.1. Vrozené vady zevního a středního ucha ..	99	10.10. Chirurgická léčba hluchoty	121
10.2.2. Vrozené vady vnitřního ucha	100	10.10.1. Kochleární neuroprotéza	
10.2.3. Komplexní vrozená postižení	100	(kochleární implantát)	121
10.3. Otokleróza	101	10.10.2. Kmenová neuroprotéza	122
10.4. Úrazy ucha	102		
10.4.1. Úrazy zevního ucha	102		
10.4.2. Perforace bubínku	102		
10.4.3. Úrazy středního ucha	102		
10.4.4. Úrazy vnitřního ucha	103		
10.5. Záněty ucha	104		
10.5.1. Záněty zevního ucha	104		
10.5.2. Záněty středního ucha	105		
10.6. Operace sanační a rekonstrukční	110		
10.6.1. Chirurgické přístupy	110		
10.6.2. Sanační operace	110		
10.6.3. Rekonstrukční operace – tympanoplastiky	111		
10.7. Nádory ucha	111		
10.7.1. Nádory zevního ucha	111		
10.7.2. Nádory pyramidy	112		
10.7.3. Nádory vestibulokochleárního nervu ...	113		
10.8. Onemocnění vnitřního ucha	115		
10.8.1. Příznaky onemocnění vnitřního ucha ...	115		
10.8.2. Chorobné jednotky při poruchách vnitřního ucha	116		
10.9. Rehabilitace nedoslýchavosti, sluchadla	119		
10.9.1. Sluchadla	119		
		11 NITROLEBNÍ KOMPLIKACE ZÁNĚTŮ UCHA A VEDLEJŠÍCH DUTIN NOSNÍCH	123
		11.1. Extradurální absces	123
		11.2. Tromboflebitida esovitého splavu	123
		11.3. Subdurální absces	124
		11.4. Leptomeningitida (meningitida)	124
		11.5. Absces mozku	124
		12 CHIRURGIE LEBNÍ BAZE	125
		12.1. Definice a podmínky rozvoje	125
		12.2. Patologické procesy baze lební	125
		12.3. Operační postupy	126
		12.4. Význam chirurgie lební baze	126
		Zkratky	127
		Rejstřík	129